

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir.

İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nde Toplumsal Uyuma Yönelik Ekosistem Hizmetleri Projesi

Orman Bölge Müdürlüklerinde Ekosistem Hizmetleri Yoluyla İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi Geliştirme Eğitimi (2-3 Eylül 2025)

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEğİŞİKLİğİ BAKANLIğI

Çevre ve İklim Eylemi
Seçile Operasyonel Programı

İKLİM DEğİŞİKLİğİ
BAŞKANLIğI

DKM

IUCN

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilmektedir.

Etkinliğin Amacı ve Kapsamı

“Orman Bölge Müdürlüklerinde Ekosistem Hizmetleri Yoluyla İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi Geliştirme Eğitimi”, orman ekosistemlerinin iklim değişikliğine uyum sürecindeki rolünü güçlendirmek, doğa temelli çözümlerin ormancılık uygulamalarına entegrasyonunu desteklemek ve bölge müdürlüklerinin kendi uyum stratejilerini geliştirmelerine yönelik kurumsal kapasiteyi artırmak amacıyla düzenlendi.

Programın temel yaklaşımı, İstanbul’da geliştirilen iklim değişikliğine uyum stratejisi modelinin, veri temelli analiz, modelleme ve planlama adımlarıyla birlikte diğer orman bölge müdürlüklerine aktarılması üzerine kurgulandı. Böylece, ulusal ölçekte orman yönetiminde uyum odaklı planlama anlayışının güçlendirilmesi hedeflendi.

Katılımcılar ve Organizasyon

Eğitim, Orman Genel Müdürlüğü Hakan Olgun Salonu’nda iki gün boyunca gerçekleştirildi ve yaklaşık 70 katılımcı yer aldı. Katılımcılar; Orman Genel Müdürlüğü merkez birimleri, 30 Orman Bölge Müdürlüğü, Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİB) ile DKM ve IUCN uzmanlarından oluştu.

Organizasyon, İstanbul OBM koordinasyonunda yürütüldü; DKM ve IUCN teknik içerik, eğitim materyali ve sunum desteği sağladı. Katılımcılar, program süresince oluşturulan dijital kütüphane aracılığıyla analiz çıktıları, modelleme örnekleri ve eğitim sunumlarına erişim sağladı.

Eğitim Programının İçeriği ve Akışı

Eğitim süreci, İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü tarafından geliştirilen iklim değişikliğine uyum stratejisinin metodolojik yapısını ve uygulama sonuçlarını diğer bölge müdürlükleriyle paylaşmaya odaklandı. Katılımcılar, iki gün boyunca hem ulusal hem uluslararası düzeyde ekosistem hizmetleri yaklaşımlarını inceleyerek, kendi bölgesel planlama süreçlerinde kullanabilecekleri analiz ve modelleme yöntemleri üzerine çalıştılar.

İlk gün, Orman Genel Müdürlüğü’nün ekosistem hizmetleri alanındaki mevcut çalışmaları, DKM tarafından yapılan “Orman Ekosistem Hizmetleri ve İklim Değişikliği” sunumu ve IUCN Urban Alliance’ın “Dünya’da Orman Ekosistem Hizmetleri Yaklaşımı” paylaşımıyla başladı. Katılımcılar, bu oturumlarda ormanların düzenleyici, destekleyici ve kültürel hizmetlerinin iklim değişikliğine uyum politikalarındaki yeri üzerine kapsamlı bilgi edindiler.

Günün ilerleyen bölümünde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uzmanları tarafından Türkiye’nin iklim projeksiyonları paylaşıldı; ardından DKM uzmanı Gencer,

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve İklim Eylemi
Sektör Operasyonel Programı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

DKM

IUCN

İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü örneğinde yürütülen risk analizlerini sundu. Grup çalışmalarıyla desteklenen bu oturumlarda katılımcılar, kendi bölgelerindeki ekosistem hizmeti profillerini tanımlayarak, öne çıkan hizmetleri ve kırılgan alanları değerlendirdiler.

İkinci gün, Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü'nün "Temel Orman Ağaç Türlerinin Gelecekteki Dağılımı" sunumu ile başladı. Bu sunum, iklim senaryolarına göre tür dağılımlarındaki değişimleri ortaya koydu. Ardından ÇŞİB tarafından Türkiye'nin Ulusal Uyum Stratejisi paylaşıldı ve OGM uzmanları kurumun uyum stratejisine ilişkin güncel bilgileri aktardılar. DKM tarafından sunulan "İstanbul OBM Örneğinde Strateji Geliştirme" oturumunda ise bölgesel analizlerden elde edilen sonuçlar tartışıldı.

Programın ikinci yarısı tamamen grup çalışmalarına ayrıldı. Katılımcılar, "Orman Bölge Müdürlüklerinde Uyum için Hedeflerin ve Eylemlerin Belirlenmesi" temalı oturumlarda, kırılganlık analizlerinden yola çıkarak stratejik hedefler ve eylem önerileri geliştirdiler.

Bu çalışmalar sonucunda, bölge bazlı stratejik yönelimler, veri eksiklikleri ve kapasite ihtiyaçları tanımlandı. Günün sonunda yapılan kapanış oturumunda grup çıktıları sunuldu ve ortak öneriler raporlandı.

Uygulama Sürecinde Yaşanan Olumlu ve Olumsuz Gelişmeler

Eğitim, yüksek düzeyde katılım ve güçlü etkileşimle gerçekleşti. Katılımcıların teknik bilgi birikimi ve sahadan getirdikleri örnekler, tartışma ortamını zenginleştirdi. İstanbul modelinin detaylı biçimde sunulması, diğer bölge müdürlükleri açısından somut bir referans çerçevesi oluşturdu. Özellikle kırılganlık analizi ve ekosistem hizmeti haritalarının nasıl oluşturulduğuna dair örnekler, katılımcıların büyük ilgisini çekti.

Bununla birlikte, yoğun program akışı bazı oturumlarda zaman yönetimini zorlaştırdı. Oturumların içeriğine olan yoğun ilgi, zaman planlamasında küçük uzamalara yol açtı.

Uygulamaya İlişkin Değerlendirme ve Çözüm Önerileri

Eğitim sonunda yapılan genel değerlendirmede, katılımcılar ekosistem hizmetleri yaklaşımının iklim projeksiyonlarıyla ilişkilendirilerek orman yönetim süreçlerinde dikkate alınmasının önemini vurguladılar. İstanbul modelinin veri yönetimi, analiz, modelleme ve planlama aşamalarında izlenebilecek örnek bir uygulama sunduğu, bu yönüyle farklı bölge müdürlüklerine fikir ve yöntem düzeyinde katkı sağlayabileceği ifade edildi.

Katılımcılar, benzer eğitimlerin bölgesel ölçekte tekrarlanmasının, saha verilerinin sistematik biçimde toplanmasını ve kırılgan alanların belirlenmesine yönelik ortak bir yaklaşımın gelişmesini destekleyeceğini belirttiler. Eğitim sürecinde ortaya çıkan fikir ve önerilerin, gelecekte hazırlanabilecek bir rehber çalışmasına zemin oluşturabileceği değerlendirildi.

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve İklim Eylemi
Sevkiyet Operasyonel Programı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

DKM

IUCN

Eyleme Yönelik Planlanan Projeler

Eğitim sonucunda iki temel yönelim öne çıkmıştır:

- İstanbul modelinde kullanılan yöntemlerin, farklı bölge müdürlüklerinde yerel koşullara uyarlanarak pilot uygulamalara dönüştürülmesi.
- İklim projeksiyonları ve ekosistem hizmetleri temelli veri setlerinin amenajman planlama süreçlerine dahil edilmesi.

Revizyona İlişkin Görüşler

Eğitim, İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nün iklim değişikliğine uyum stratejisinin revizyon süreciyle eşzamanlı yürütülmüş olup, kurum düzeyinde stratejik kapasiteyi destekleyen bir öğrenme alanı oluşturmuştur. Katılımcılar, saha verilerinin iklim senaryolarıyla ilişkilendirilmesi, kırılganlık analizlerinin planlama süreçlerinde daha fazla yer bulması ve adaptif yönetim anlayışının güçlendirilmesi yönünde ortak değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bu görüşlerin, hem İstanbul OBM'nin kendi strateji güncelleme sürecine hem de Orman Genel Müdürlüğü'nün genel politika çerçevesine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu düşünülmektedir.

İzlemeye Yönelik İlave Performans Göstergesi Önerileri

Eğitimin etkisini daha yakından izleyebilmek amacıyla bazı tamamlayıcı göstergelerin değerlendirilmesi önerilmiştir:

- Katılımcı memnuniyet oranının yüksek tutulması ve eğitimden elde edilen kazanımların ölçülmesi,
- Katılımcı müdürlüklerin strateji geliştirme süreçlerinde yeni analiz, veri veya yöntemleri kullanma eğiliminin izlenmesi,
- Bölge müdürlüklerinin kırılganlık analizlerini hazırlama konusundaki teknik kapasite gelişiminin gözlemlenmesi.

Bu göstergeler, eğitimin uygulamaya dönük etkilerinin izlenmesi ve benzer kapasite geliştirme çalışmalarının planlanmasına yardımcı olacaktır.

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve İklim Eylemi
Sevkiyet Operasyonel Programı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI